

Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych – podział środków w powiatach

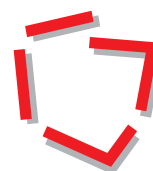
Rafał Rudka
Ewelina Kocemba

Celem analizy jest przedstawienie obrazu dystrybucji środków finansowych przekazywanych powiatom i miastom na prawach powiatu z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Przedstawiono wyniki zarówno naboru z grudnia 2020 r. jak i ujęto zestawienie horyzontalne całego programu.

Analizę oparto o dane pozyskane z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, poszczególnych 16 Urzędów Wojewódzkich, Głównego Urzędu Statystycznego oraz samorządów powiatowych. Wyniki zobrazowano odrębnie dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz łącznie dla obu tych grup.

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Przedstawiona analiza poświęcona jest dystrybucji środków przekazywanych powiatom i miastom na prawach powiatu z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej: RFIL). Analiza została podzielona na dwie odrębne części. Pierwsza z nich dotyczy zobrazowania dystrybucji środków w ramach drugiego naboru do RFIL (nabór wniosków zakończył się 28 grudnia 2020 r.). W tej części wykorzystano informacje o wynikach ww. naboru dostępne i opublikowane 31 marca 2021 r. na stronach poszczególnych Urzędów Wojewódzkich, a także ujęto nieco szerszy horyzont danych, które Związek Powiatów Polskich pozyskał z powiatów i miast na prawach powiatu.

W części drugiej niniejszej analizy zobrazowano wyniki w odniesieniu do wszystkich dotychczasowych naborów, które prowadzone były od 24 lipca 2020 r. (od momentu opublikowania Uchwały nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego) do 31 marca 2021 r. – kiedy to opublikowane zostały wyniki grudniowego naboru. Dane wykorzystane w części drugiej pochodzą z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Analiza obrazuje rozkład podziału środków finansowych w odniesieniu do: liczby mieszkańców poszczególnych powiatów i miast na prawach powiatu (wg stanu na 30 czerwca 2020 r.) – dane z Głównego Urzędu Statystycznego, a także opcji politycznej reprezentowanej przez prezydenta miasta na prawach powiatu lub starostę powiatu oraz jego ewentualnego koalicjanta.

Dane odniesiono zarówno odrębnie dla powiatów i miast na prawach powiatu jak i łącznie dla obu tych grup.

Opcje polityczne w powiatach

W większości powiatów i miast na prawach powiatu funkcjonują „wielokolorowe” koalicje. W związku z czym na potrzeby niniejszej analizy dokonano agregacji na cztery zasadnicze kategorie, tj.:

- „PiS” – starostowie, którzy są z PiS i w radzie mają samodzielną większość oraz starostowie z PiS, w koalicji z innym ugrupowaniem – (Lider z PiS),
- „Koalicja z PiS” – starostowie lokalni (nie związani z żadną krajową partią polityczną, a przynajmniej nie posiadamy informacji o takim związku – startujący z lokalnego komitetu) lub partyjni (ale nie z PiS) lecz wybrani dzięki stworzeniu koalicji z PiS – (Lider nie z PiS, ale w koalicji z PiS),
- „Niezależni” – starostowie lokalni (nie związani z żadną krajową partią polityczną) lub z komitetu Bezpartyjni Samorządowcy lub z Mniejszości Niemieckiej, lecz wybrani dzięki stworzeniu koalicji z innym lokalnym ugrupowaniem lub partią z tzw. bloku senackiego (obejmującego PO, PSL i SLD) – (Lider niezależny, koalicja niezależni lub/i opozycja),
- „Opozycja” – starostowie startujący z partyjnych list wyborczych tzw. bloku senackiego i będący w koalicji z inną partią z ww. bloku lub z komitetem niezależnym – (Lider z opozycji, koalicja opozycja lub/i niezależni).

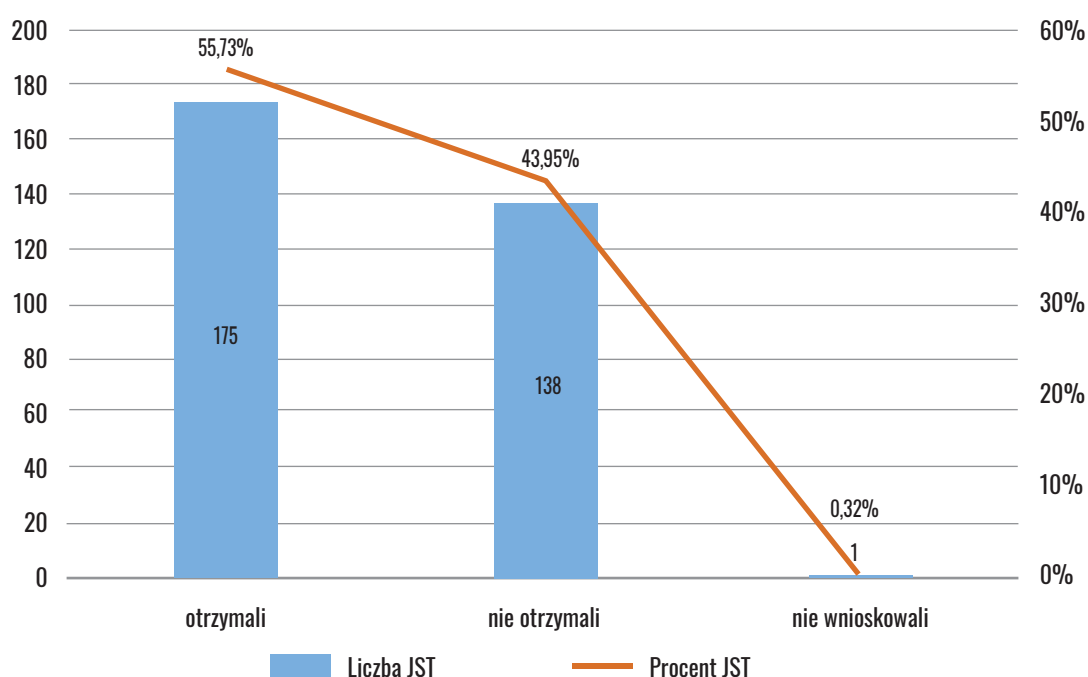
Na dzień przekazania informacji o rozdzieleniu dotacji z RFIL rozkład pomiędzy ww. kategorie przedstawiał się następująco:

- PiS – 27,9%
- Koalicja z PiS – 14,2%
- Niezależni – 31,6%
- Opozycja – 26,3%

W tym rozdziale zobrazowano wyniki dystrybucji środków w drugim naborze Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (nabór wniosków zakończył się 28 grudnia 2020 r., a ogłoszenie wyników 31 marca 2021 r.).

Powiaty

Wykres 1. Powiaty ziemskie. Udział w dystrybucji środków z drugiego naboru RFIL

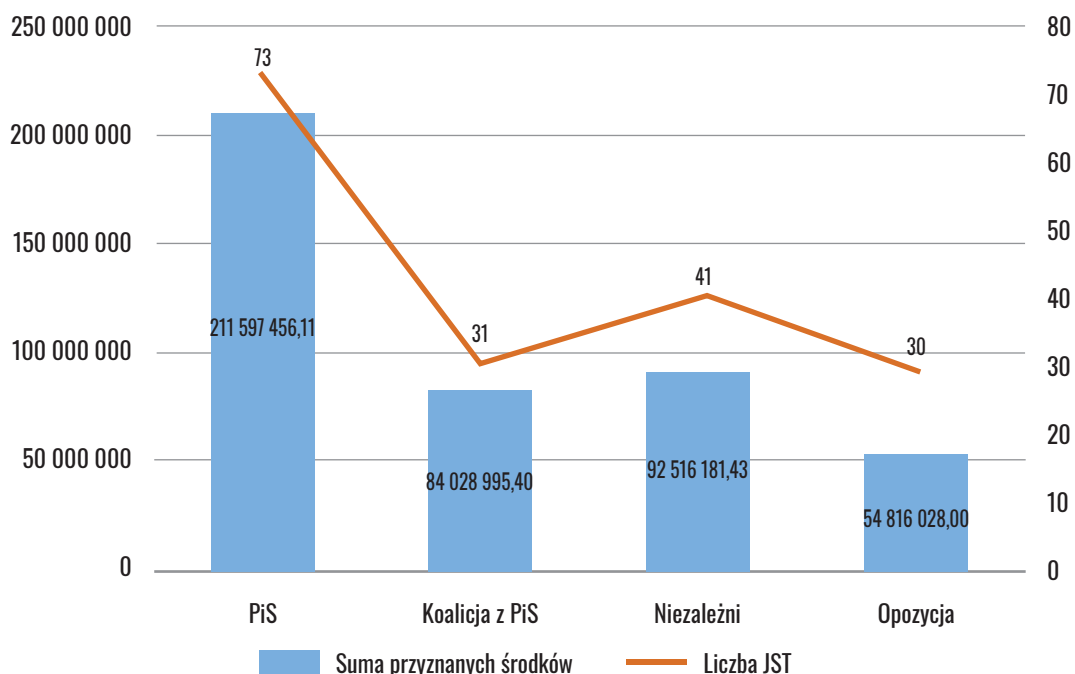
Z powyższego wykresu wynika, że na 314 powiatów ziemskich 313 złożyło wniosek, a 1 samorząd nie złożył wniosku. Dotację ostatecznie przyznano 175 powiatom ziemskim (co stanowi 55,73%). Natomiast 138 powiatów (43,95%) pomimo złożonego wniosku środków nie otrzymało.

Wysokość otrzymanego wsparcia

Z danych opublikowanych przez poszczególne Urzędy Wojewódzkie wynika, że do powiatów ziemskich trafił ponad 442 mln zł.

Średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez samorząd powiatowy to nieco ponad 2,5 mln zł.

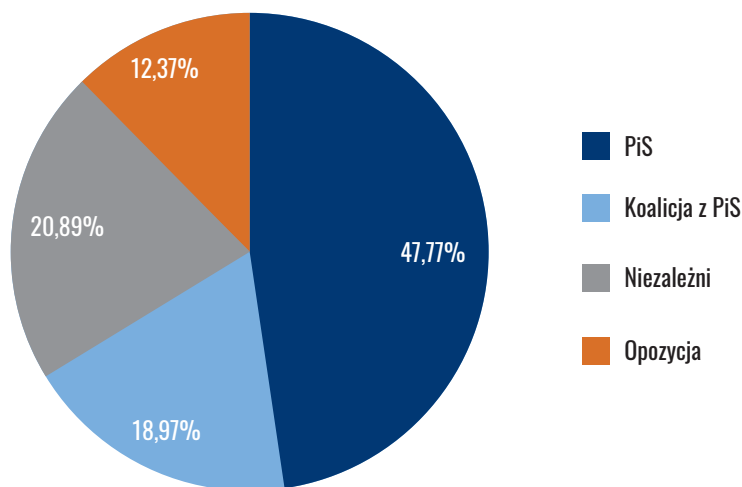
Wykres 2. Powiaty ziemskie. Sumaryczna kwota przyznanej subwencji z drugiego naboru RFIL (w zł) w zależności od grupy politycznej wraz z liczbą samorządów, które otrzymały dofinansowanie

Z powyższego wykresu wynika, że z kwoty ponad 442 mln zł jakie przyznane zostały powiatom ziemskim w ramach drugiego naboru RFIL: ponad 211,5 mln zł trafiło do powiatów kierowanych przez osobę z PiS; ponad 84 mln zł do powiatów, w których zawarta jest koalicja z PiS; ponad 92,5 mln zł do powiatów zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu oraz ponad 54,8 mln zł do powiatów będących w rękach osób z opozycji. Obrazując liczbę powiatów ziemski, które otrzymały dofinansowanie zauważamy, że najwięcej, bo aż 73 powiaty to te związane z partią rządzącą; kolejne 41 – to te, w których wódatarzem jest osoba niezależna; 31 powiatów – to będące w koalicji z PiS oraz na końcu mamy 30 powiatów związanych z opozycją.

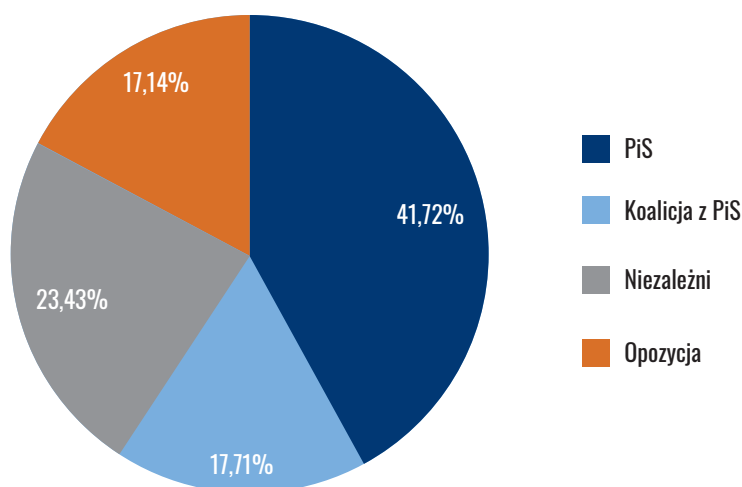
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład w ujęciu procentowym.

Wykres 3. Powiaty ziemskie. Udział w sumarycznej kwocie otrzymanej subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Warto porównać wyżej zaprezentowany wykres z innym, obrazującym procentowy rozkład grup politycznych w powiatach ziemskich, które otrzymały dofinansowanie.

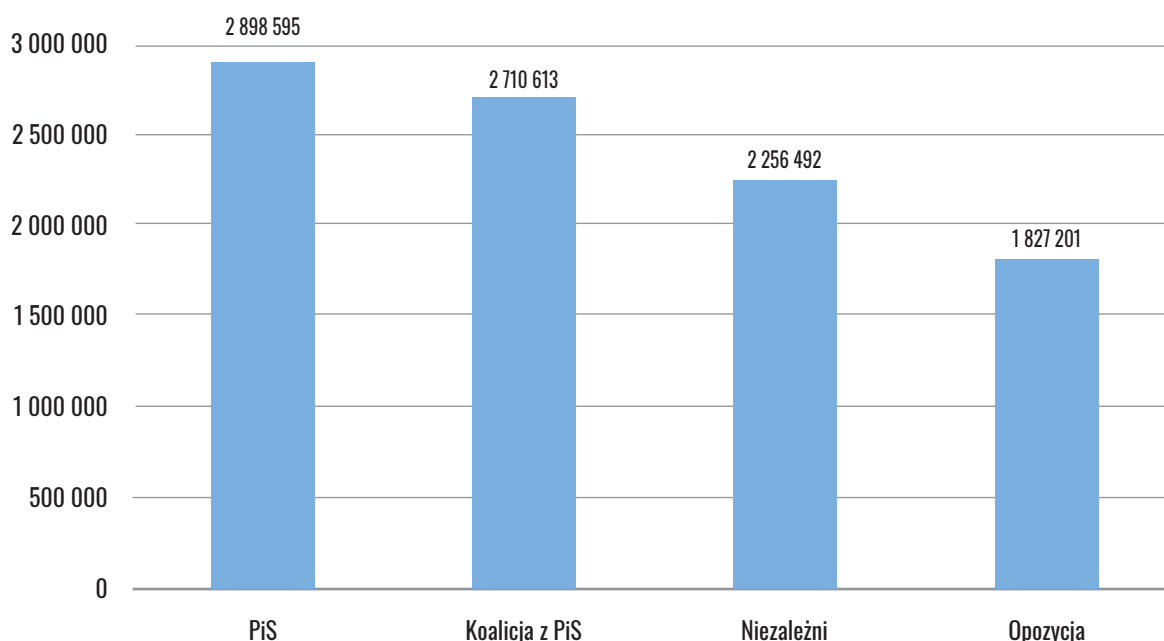
Wykres 4. Rozkład grup politycznych we wszystkich powiatach ziemskich, które otrzymały dofinansowanie (w %)

Zestawiając dwa powyżej przedstawione wykresy wyraźnie widać wyższe wsparcie w określonych grupach politycznych.

Jak wcześniej wspomniano, średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez powiaty ziemskie wynosi nieco ponad 2,5 mln zł. Odnosząc to do barw politycznych otrzymujemy następujący obraz.

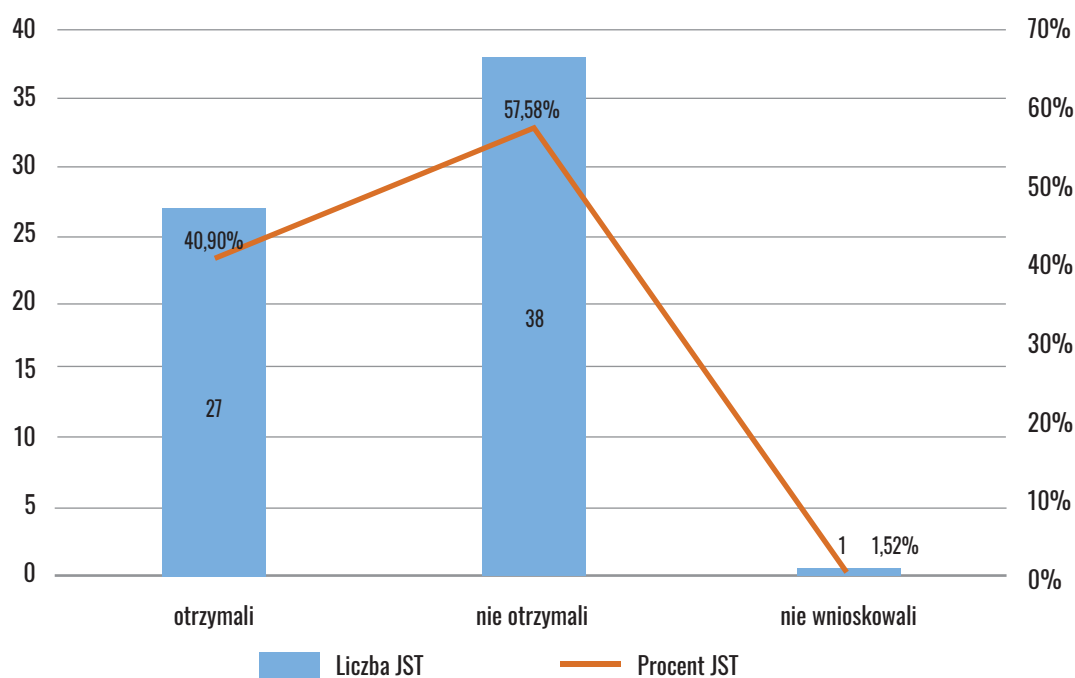
Wykres 5. Powiaty ziemskie. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania powiatów związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby niezależne lub związane z opozycją. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami przekracza 1 mln zł.

Miasta na prawach powiatu

Wykres 6. Miasta na prawach powiatu. Udział w dystrybucji środków z drugiego naboru RFIL

Z powyższego wykresu wynika, że na 66 miast na prawach powiatu tylko 1 miasto nie złożyło wniosku. Dotację ostatecznie przyznano 27 miastom na prawach powiatu (co stanowi 40,9%). Natomiast 38 miast na prawach powiatu (57,58%) pomimo złożonego wniosku środków nie otrzymało.

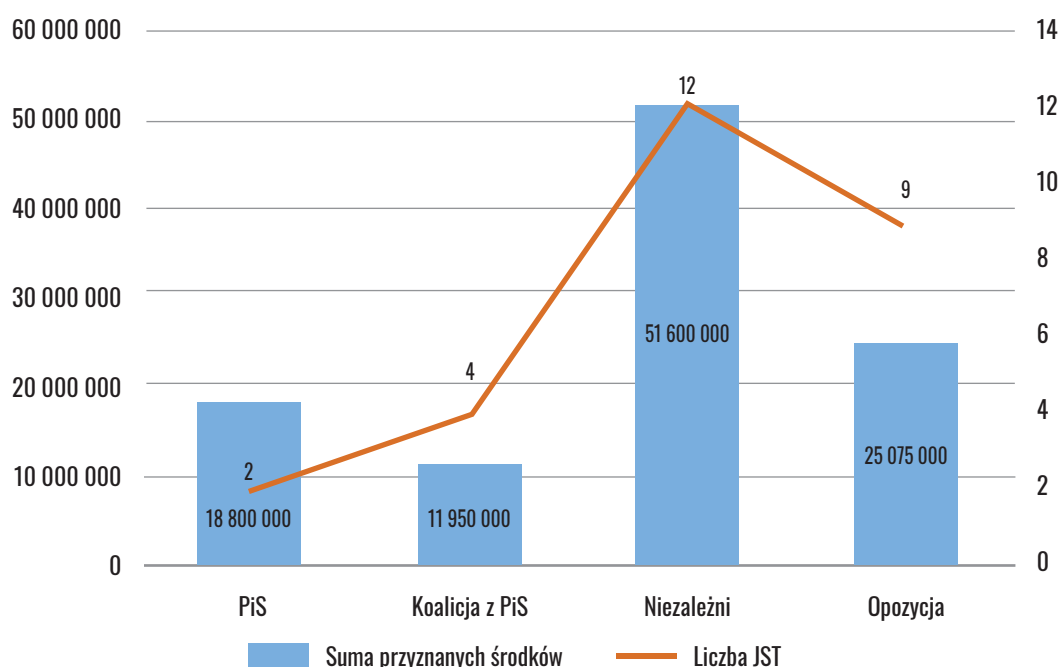
Wysokość otrzymanego wsparcia

Z danych opublikowanych przez poszczególne Urzędy Wojewódzkie wynika, że do miast na prawach powiatu trafił ponad 107 mln zł.

Średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez miasto na prawach powiatu wynosi niemal 4 mln zł.

Rozkład wg grupy politycznej

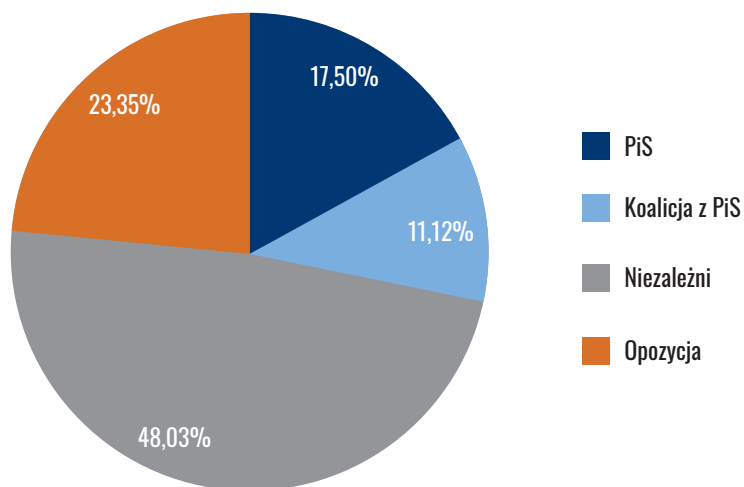
Wykres 7. Miasta na prawach powiatu. Sumaryczna kwota przyznanej subwencji z drugiego naboru RFIL (w zł) w zależności od grupy politycznej wraz z liczbą samorządów, które otrzymały dofinansowanie

Z powyższego wykresu wynika, że z kwoty ponad 107 mln zł, jakie przyznane zostały miastom na prawach powiatu w ramach drugiego naboru RFIL: 18,8 mln zł trafiło do miast na prawach powiatu kierowanych przez osobę z PiS; blisko 12 mln zł do miast na prawach powiatu, w których zawarta jest koalicja z PiS; 51,6 mln zł do miast na prawach powiatu zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu oraz ponad 25 mln zł do miast na prawach powiatu będących w rękach osób z opozycji. Obrazując liczbę miast na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie zauważamy, że najwięcej bo 12 to miasta na prawach powiatu zarządzane przez osoby niezależne, kolejne 9 – to te, w których wóldarzem jest osoba związana z opozycją; 4 miasta – to będące w koalicji z PiS oraz na końcu mamy 2 miasta związane z partią rządzącą.

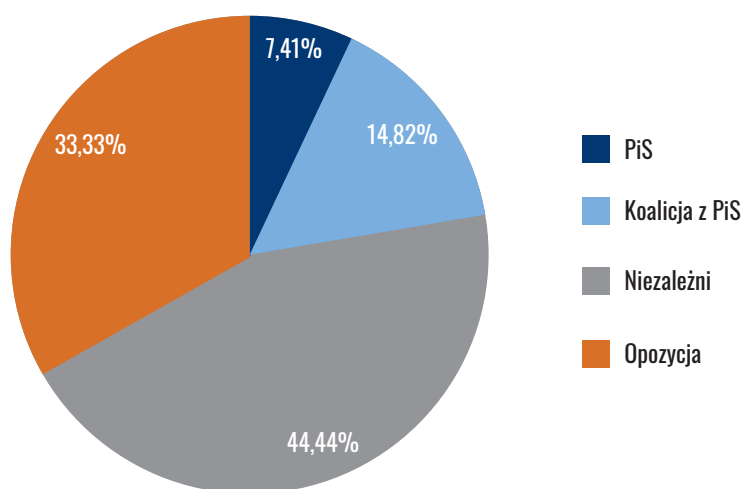
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład w ujęciu procentowym.

Wykres 8. Miasta na prawach powiatu. Udział w sumarycznej kwocie otrzymanej subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Warto porównać wyżej zaprezentowany wykres z innym obrazującym procentowy rozkład grup politycznych w miastach na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie.

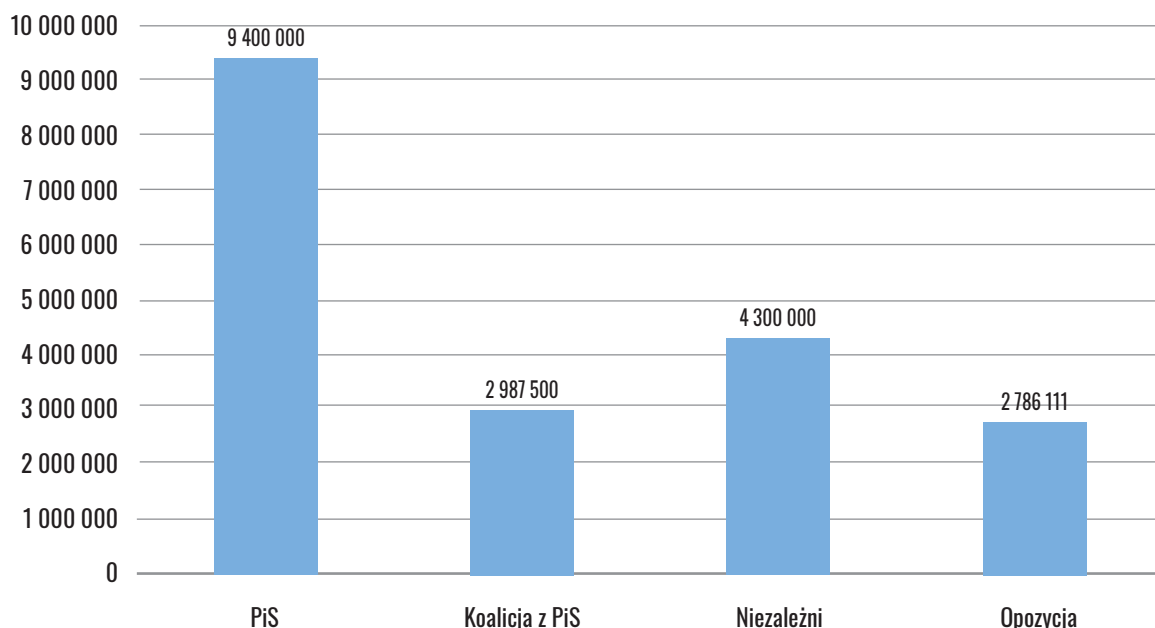
Wykres 9. Rozkład grup politycznych we wszystkich miastach na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie (w %)

Zestawiając dwa powyżej przedstawione wykresy wyraźnie widać defaworyzowanie w określonych grupach politycznych.

Jak wcześniej wspomniano średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez miasta na prawach powiatu wynosi niemal 4 mln zł. Odnosząc to do barw politycznych otrzymujemy następujący obraz.

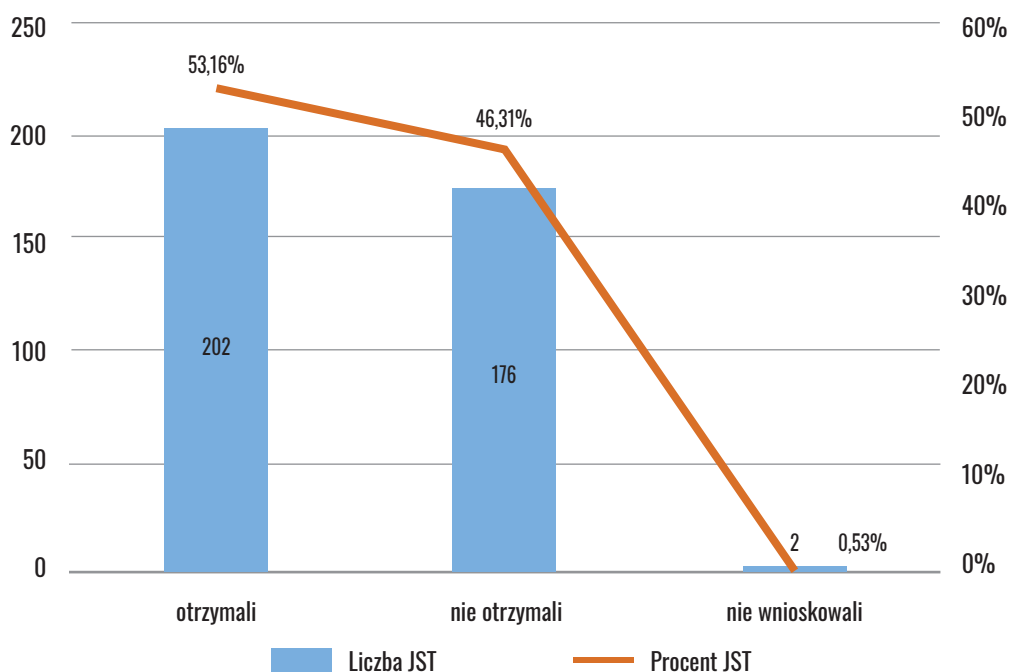
Wykres 10. Miasta na prawach powiatu. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania miast na prawach powiatu związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby niezależne lub związane z opozycją. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami przekracza 6,6 mln zł.

Powiaty i miasta na prawach powiatu

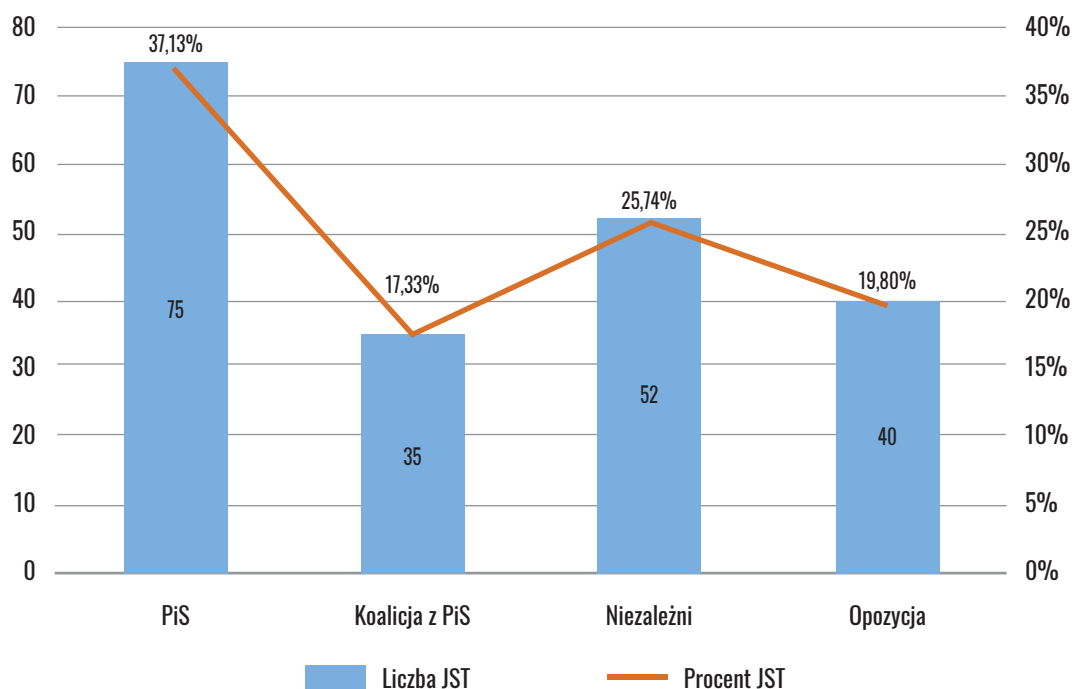
Wykres 11. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Udział w dystrybucji środków z drugiego naboru RFIL

Z powyższego wykresu wynika, że na 380 samorządów powiatowych 378 złożyło wnioski, a 2 samorzady (jeden powiat i jedno miasto) nie złożyły wniosku. Dotację ostatecznie przyznano 202 samorządom powiatowym (co stanowi 53,16%). Natomiast 176 samorządów (46,31%) pomimo złożonego wniosku środków nie otrzymało.

Samorzady z subwencją

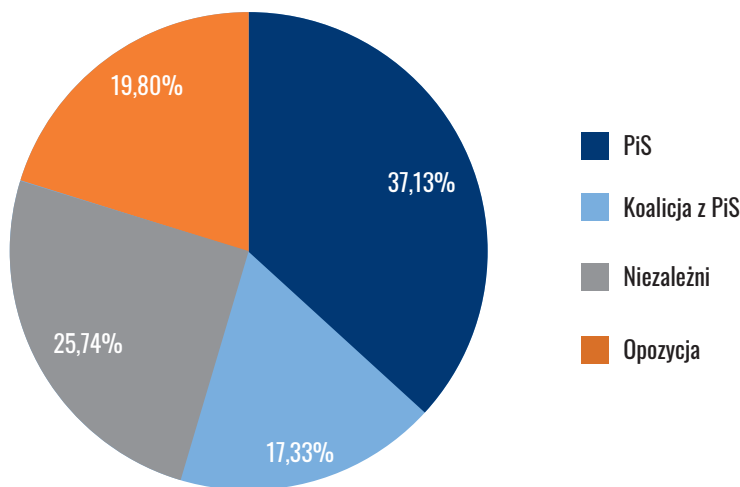
Wykres 12. Udział powiatów i miast na prawach powiatu, które otrzymały subwencję z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej

Z powyższego wykresu wynika, że na 202 samorzady powiatowe, które otrzymały subwencję w ramach drugiego naboru RFIL: w 75 przypadkach (co stanowi 37,13%) środki trafiły do powiatów i miast na prawach powiatu kierowanych przez osobę z PiS; w 35 przypadkach (17,33%) do samorządów powiatowych, w których zawarta jest koalicja z PiS; w 52 przypadkach (25,74%) do powiatów i miast na prawach powiatu zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu oraz w 40 przypadkach (19,80%) do samorządów powiatowych będących w rękach osób z opozycji.

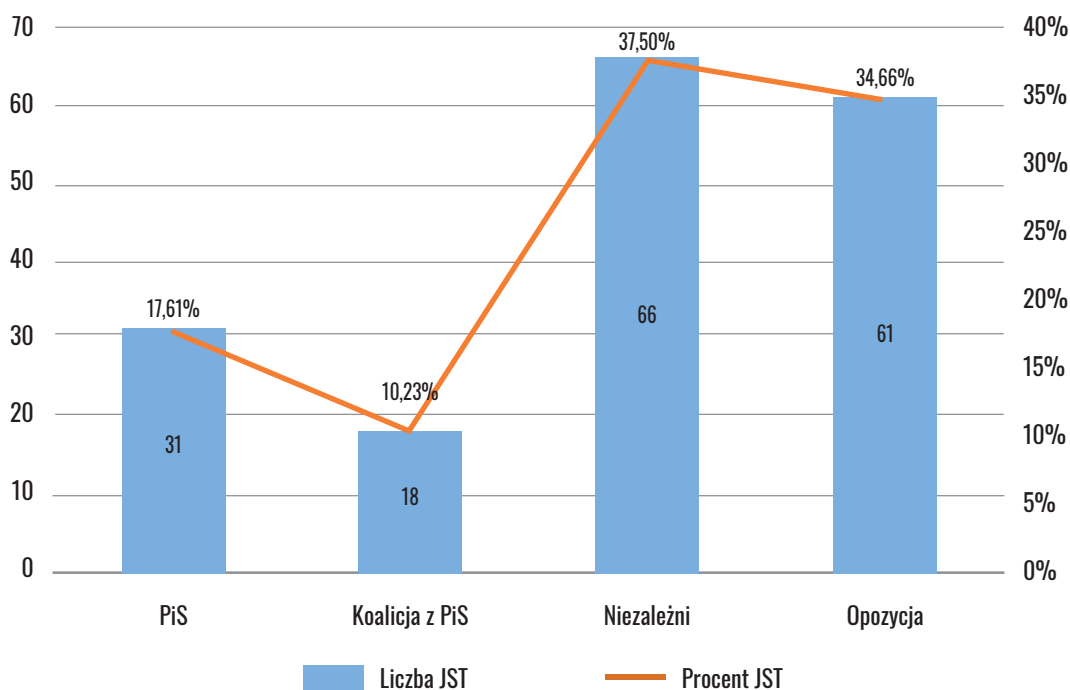
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład dotyczący tylko części procentowej.

Wykres 13. Udział powiatów i miast na prawach powiatu, które otrzymały subwencję z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Samorządy bez subwencji

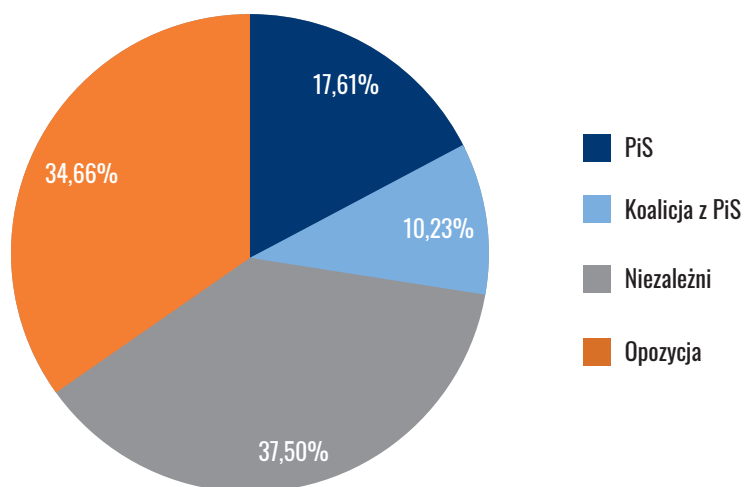
Wykres 14. Udział powiatów i miast na prawach powiatu, które nie otrzymały subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej

Z powyższego wykresu wynika, że na 176 samorządów powiatowych, które nie otrzymały subwencji w ramach drugiego naboru RFIL: w 31 przypadkach (co stanowi 17,61%) dotyczyło to powiatów i miast na prawach powiatu kierowanych przez osobę z PiS; w 18 przypadkach (10,23%) samorządów powiatowych, w których zawarta jest koalicja z PiS; w 66 przypadkach (37,50%) powiatów i miast na prawach powiatu zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu oraz w 61 przypadkach (34,66%) samorządów powiatowych będących w rękach osób z opozycji.

Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład dotyczący tylko części procentowej.

Wykres 15. Udział powiatów i miast na prawach powiatu, które nie otrzymały subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

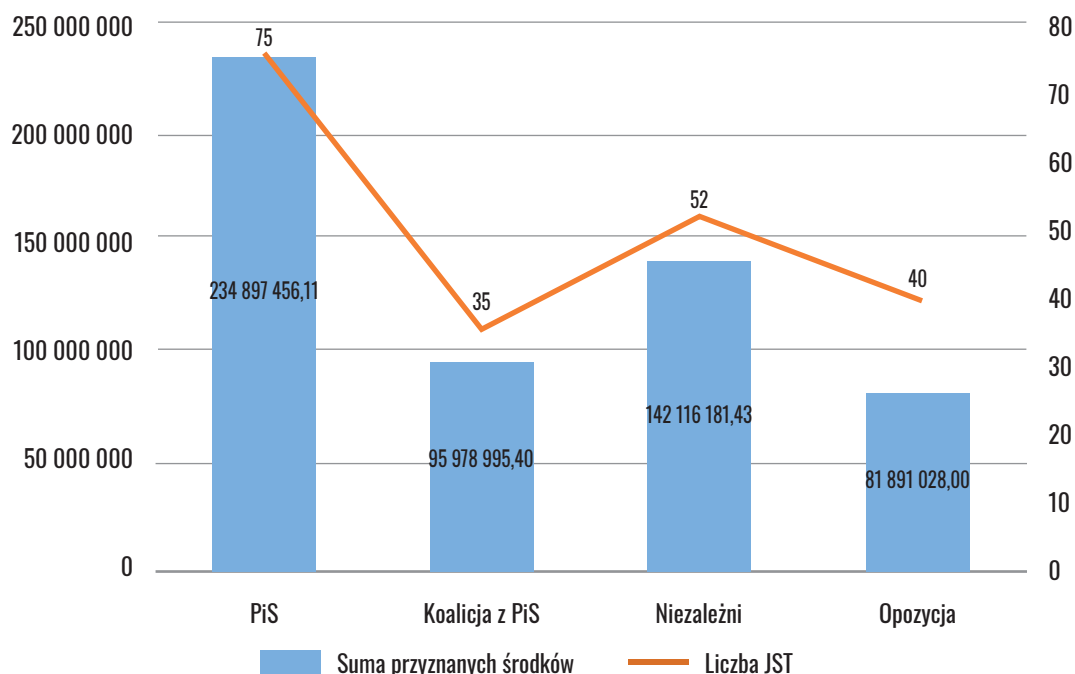
Wysokość otrzymanego wsparcia

Z informacji opublikowanych przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów wynika, że w sumie Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych w ramach środków przyznanych wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego w marcu 2021 wypłaci 1,89 mld złotych.

Z danych opublikowanych przez poszczególne Urzędy Wojewódzkie wynika, że do samorządów powiatowych powinno trafić ponad 550 mln zł, z czego do powiatów ziemskich ponad 442 mln zł, a do miast na prawach powiatu ponad 107 mln zł.

Średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez samorząd powiatowy to nieco ponad 2,7 mln zł.

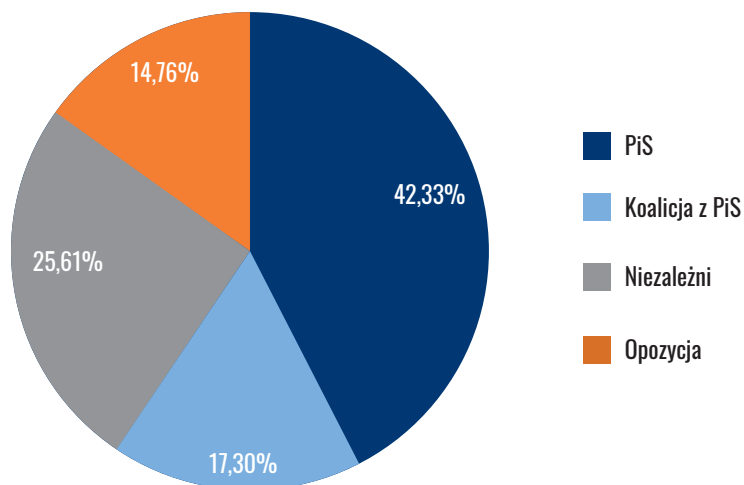
Wykres 16. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Sumaryczna kwota przyznanej subwencji z drugiego naboru RFIL (w zł) w zależności od grupy politycznej wraz z liczbą samorządów, które otrzymały dofinansowanie

Z powyższego wykresu wynika, że z kwoty ponad 550 mln zł jakie przyznane zostały powiatom i miastom na prawach powiatu w ramach drugiego naboru RFIL: blisko 235 mln zł trafiło do powiatów i miast na prawach powiatu kierowanych przez osobę z PiS; blisko 96 mln zł do powiatów i miast na prawach powiatu, w których zawarta jest koalicja z PiS; ponad 142 mln zł do powiatów i miast na prawach powiatu zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu oraz blisko 82 mln zł do powiatów i miast na prawach powiatu będących w rękach osób z opozycji. Obrazując liczbę powiatów i miast na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie zauważamy, że najwięcej bo 75 to powiaty i miasta na prawach powiatu zarządzane przez osoby związane z partią rządzącą, kolejne 52 – to te, w których włodarzem jest osoba niezależna; 40 to powiaty i miasta na prawach powiatu związana z opozycją oraz na końcu mamy 35 powiaty i miasta na prawach powiatu będące w koalicji z PiS.

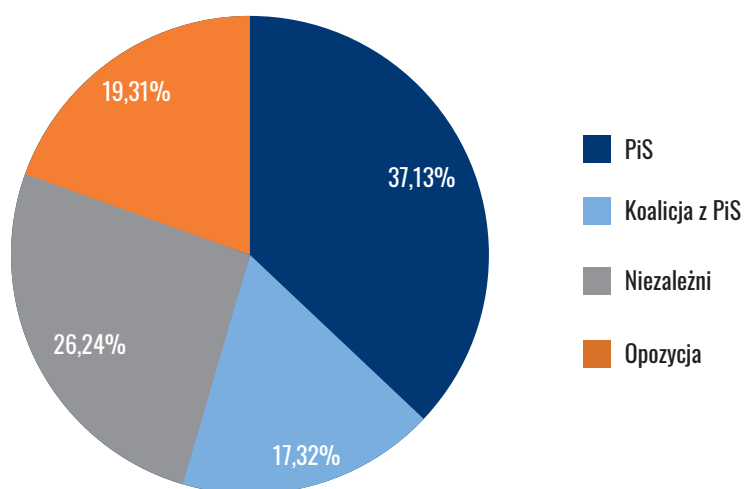
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład w ujęciu procentowym.

Wykres 17. Udział powiatów i miast na prawach powiatu w sumarycznej kwocie otrzymanej subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Warto porównać wyżej zaprezentowany wykres z innym obrazującym procentowy rozkład grup politycznych w powiatach i miastach na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie.

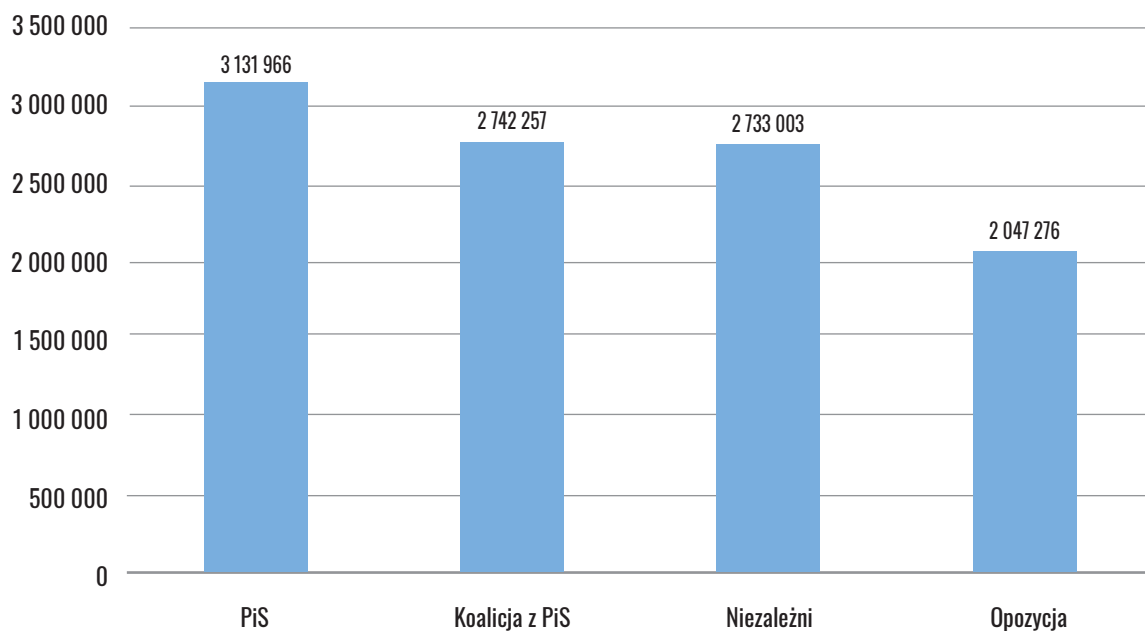
Wykres 18. Rozkład grup politycznych we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie (w %)

Zestawiając dwa powyżej przedstawione wykresy widać nieco wyższe wsparcie w określonych grupach politycznych.

Jak wcześniej wspomniano średnia wysokość otrzymanego dofinansowania przez powiaty i miasta na prawach powiatu wynosi ponad 2,7 mln zł. Odnosząc to do barw politycznych otrzymujemy następujący obraz.

Wykres 19. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji z drugiego naboru RFIL w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania powiatów i miast na prawach powiatu związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby niezależne lub związane z opozycją. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami wynosi ponad 1 mln zł.

W tym rozdziale zobrazowano wyniki dystrybucji środków we wszystkich naborach do RFIL, które prowadzone były od 24 lipca 2020 r. (od momentu opublikowania Uchwały nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego) do 31 marca 2021 r. – kiedy to opublikowane zostały wyniki grudniowego naboru.

Wysokość otrzymanego wsparcia

Z informacji opublikowanych przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów wynika, że w sumie Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych wypłaci jednostkom samorządu terytorialnego ponad 13 mld złotych, z czego:

- 6 mld zł – środki, które trafiły latem 2020 roku do wszystkich gmin i powiatów w całej Polsce (wsparcie wyliczone z zastosowaniem algorytmu);
- 4,35 mld zł – środki przyznane jednostkom samorządu terytorialnego w grudniu 2020 roku, w ramach pierwszego konkursu;
- 1,89 mld zł – środki przyznane jednostkom samorządu terytorialnego w marcu 2021 roku, w ramach drugiego konkursu;
- 673 mln zł przyznane w marcu 2021 roku gminom górskim z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne lub inwestycje w ogólnodostępną infrastrukturę turystyczną oraz w infrastrukturę komunalną związaną z usługami turystycznymi;
- 340 mln zł skierowanych do gmin popegeerowskich (nabór wniosków zakończył się 12 lutego 2021 r.).

Z danych opublikowanych przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów wynika, że do samorządów powiatowych realnie – w ramach wszystkich dotychczasowych naborów RFIL – powinno trafić nieco ponad 4,52 mld zł, z czego do powiatów ziemskich nieco ponad 2,42 mld zł, a do miast na prawach powiatu nieco ponad 2,1 mld zł.

Warto dodać, że – biorąc pod uwagę wszystkie nabory do RFIL – dotacje otrzymał każdy powiat i każde miasto na prawach powiatu w Polsce.

Średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez samorząd powiatowy to prawie 12 mln zł. W przypadku powiatów ziemskich średnia ta wynosi 7,71 mln zł, a w przypadku miast na prawach powiatu niemal 32 mln zł.

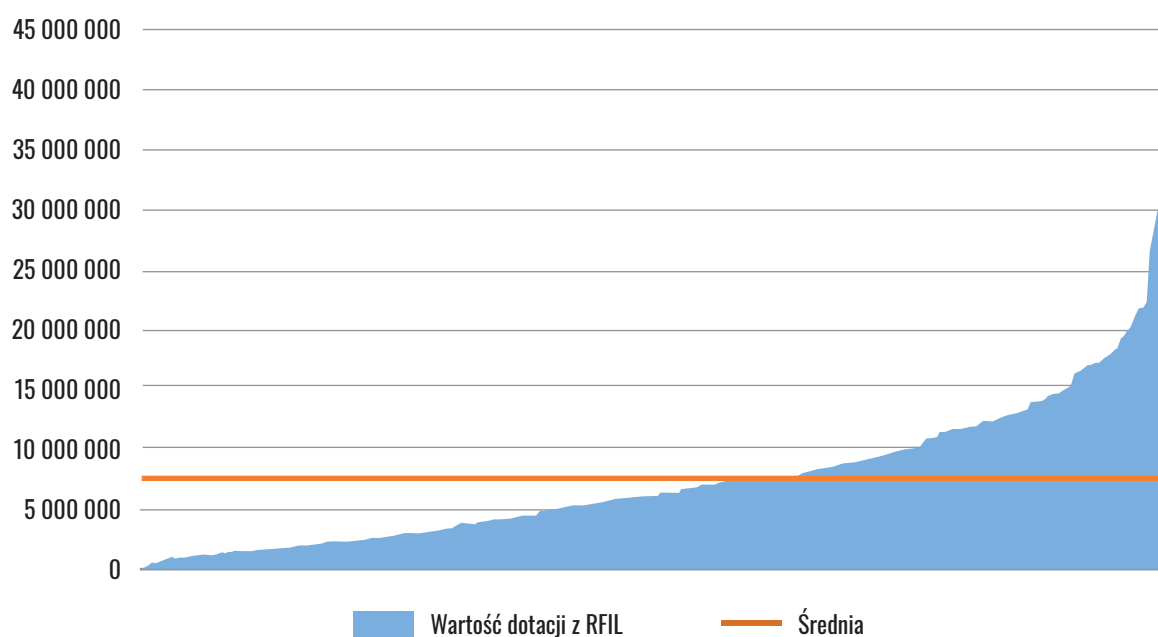
Powiaty

Rozkład wg wartości dofinansowania

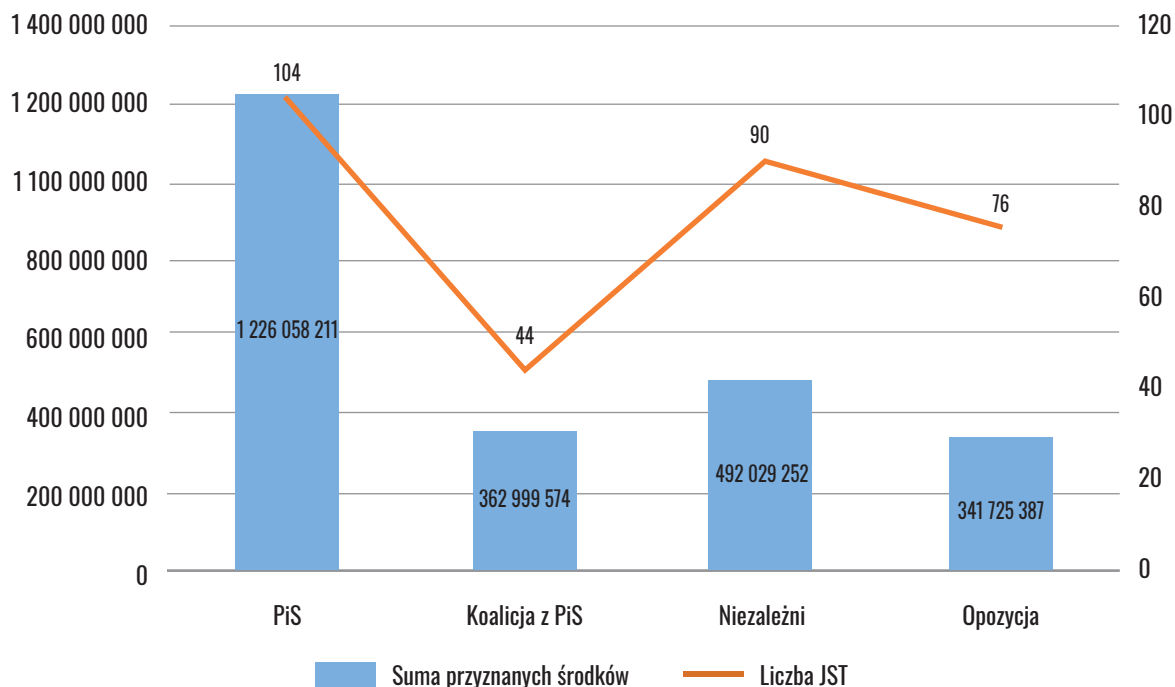
Wysokość otrzymanego wsparcia w powiatach waha się w przedziale od 0,5 mln zł do ponad 42 mln zł na powiat. Rozstrzał kwotowy widoczny jest na poniżej zamieszczonym wykresie.

Średnie dofinansowanie w powiatach wynosi 7,71 mln zł.

Wykres 20. Powiaty ziemskie. Rozkład kwot przyznanej subwencji ze wszystkich naborów RFIL (w zł)

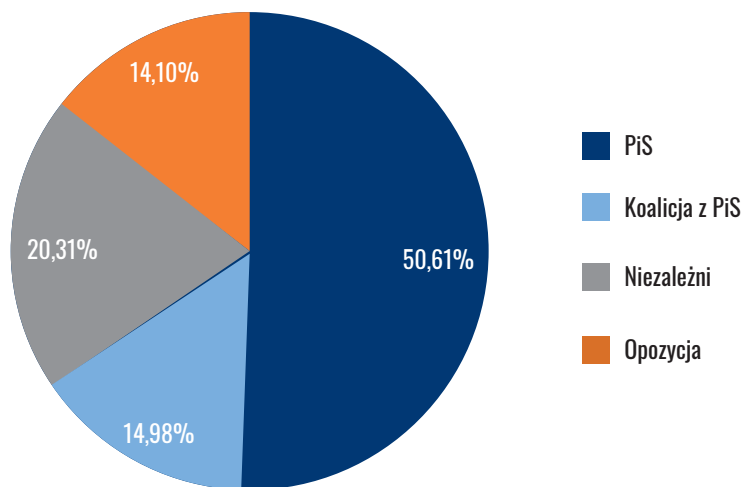
Wykres 21. Powiaty ziemskie. Sumaryczna kwota przyznanej subwencji ze wszystkich naborów RFIL (w zł) w zależności od grupy politycznej wraz z liczbą samorządów, które otrzymały dofinansowanie

Z powyższego wykresu wynika, że z kwoty ponad 2,42 mld zł jakie w ramach wszystkich dotychczasowych naborów RFIL przyznane zostały powiatom ziemskim: ponad 1,22 mld zł trafiło do powiatów kierowanych przez osobę z PiS; ponad 492 mln zł do powiatów zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu; niemal 363 mln zł do powiatów, w których zawarta jest koalicja z PiS oraz prawie 342 mln zł do powiatów będących w rękach osób z opozycji. Obrazując liczbę powiatów ziemskich, które otrzymały dofinansowanie zauważamy, że najwięcej bo 104 to powiaty związane z partią rządzącą; 90 to powiaty, w których włodarzem jest osoba niezależna; 76 to powiaty zarządzane przez osobę związaną z opozycją, a 44 to powiaty, w których zawarta jest koalicja z PiS.

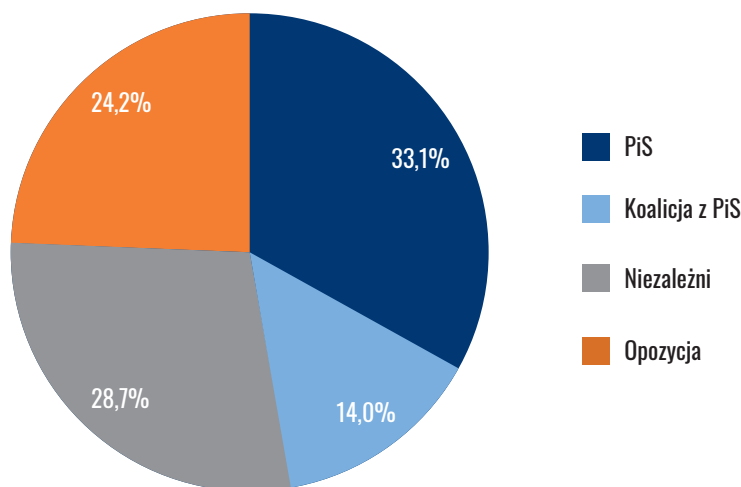
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład w ujęciu procentowym.

Wykres 22. Udział powiatów ziemskich w sumarycznej kwocie otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Warto porównać wyżej zaprezentowany wykres z innym obrazującym procentowy rozkład grup politycznych we wszystkich powiatach ziemskich w Polsce.

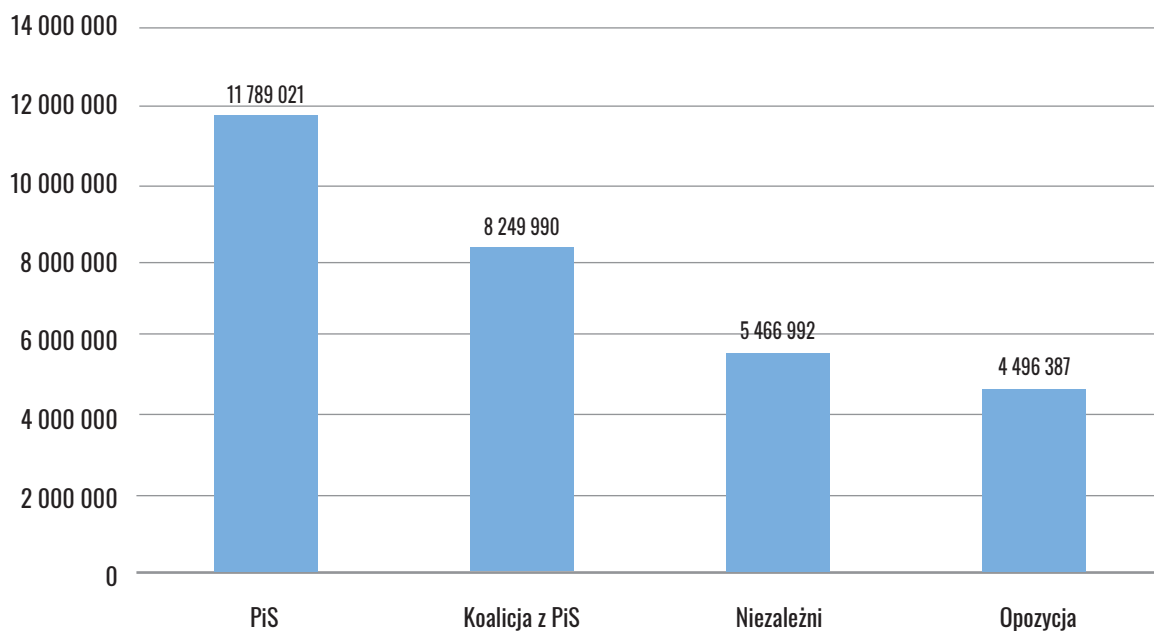
Wykres 23. Rozkład grup politycznych we wszystkich powiatach ziemskich w Polsce (w %)

Zestawiając dwa powyżej przedstawione wykresy wyraźnie widać zdecydowanie wyższe wsparcie w określonych grupach politycznych.

Jak wcześniej wspomniano średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez powiaty ziemskie wynosi niemal 7,71 mln zł. Odnosząc to do barw politycznych otrzymujemy następujący obraz.

Wykres 24. Powiaty ziemskie. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu wynika wyraźna rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania powiatów ziemskich związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby z opozycji. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami wynosi ponad 7 mln zł.

Rozkład w odniesieniu do liczby mieszkańców

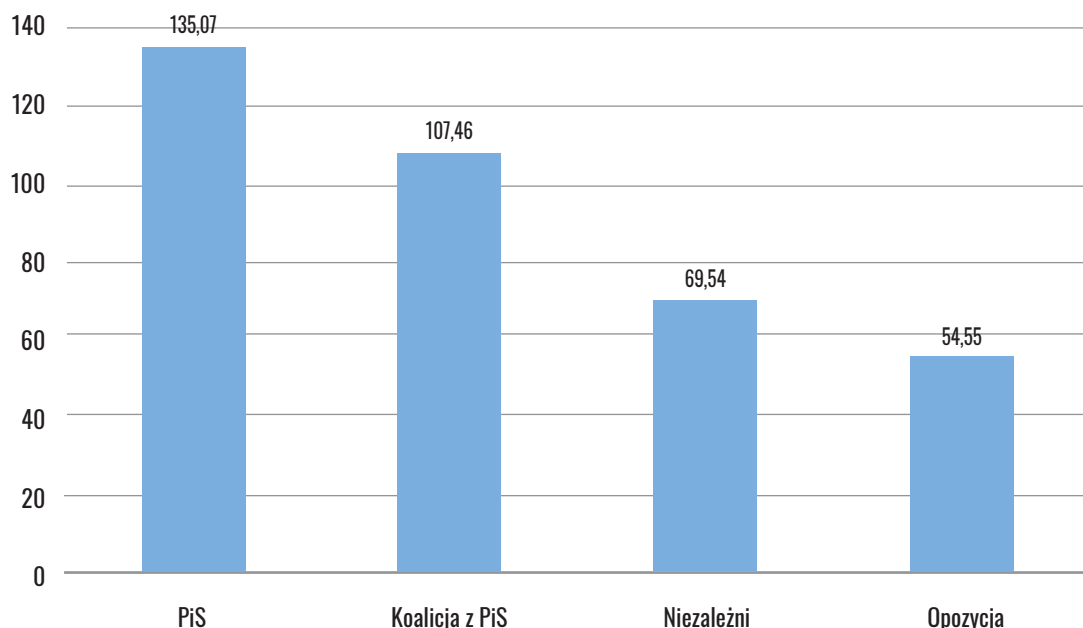
Przyjmując jako wskaźnik sumę przyznanych środków dla powiatu ziemskiego w odniesieniu do liczby mieszkańców zamieszkujących na terenie określonego samorządu otrzymujemy następujące wartości:

- Średnia kwota dofinansowania wynosi: 93,93 zł na 1 mieszkańca
- Minimalna kwota to: 10,54 zł na 1 mieszkańca
- Maksymalna kwota to: 449,14 zł na 1 mieszkańca

Z powyższego widać ogromną rozpiętość pomiędzy poszczególnymi powiatami ziemskimi.

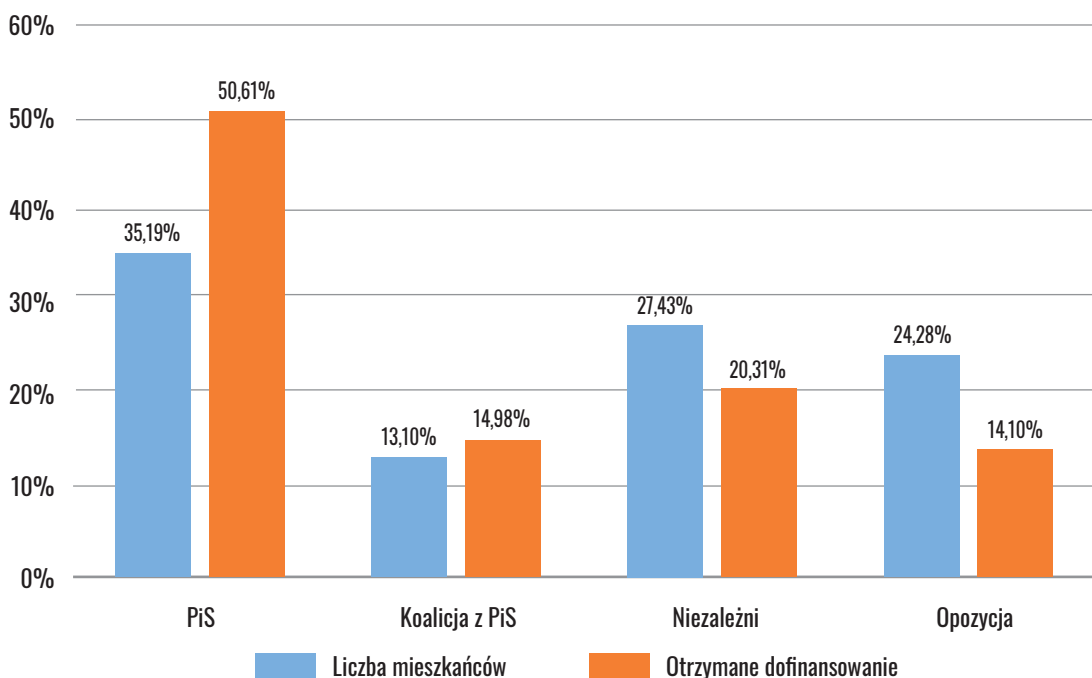
Wykres 25. Powiaty ziemskie. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL na 1 mieszkańca w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania na 1 mieszkańca w powiatach ziemskich związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby z partii opozycyjnej. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami na 1 mieszkańca wynosi ponad 80 zł.

Zestawiając ze sobą proporcje pomiędzy liczbą ludności zamieszkującą teren zarządzany przez osobę z określonej grupy politycznej do proporcji rozdysponowanych środków finansowych otrzymujemy poniżej przedstawiony obraz.

Wykres 26. Powiaty ziemskie. Udział w podziale środków (w %)

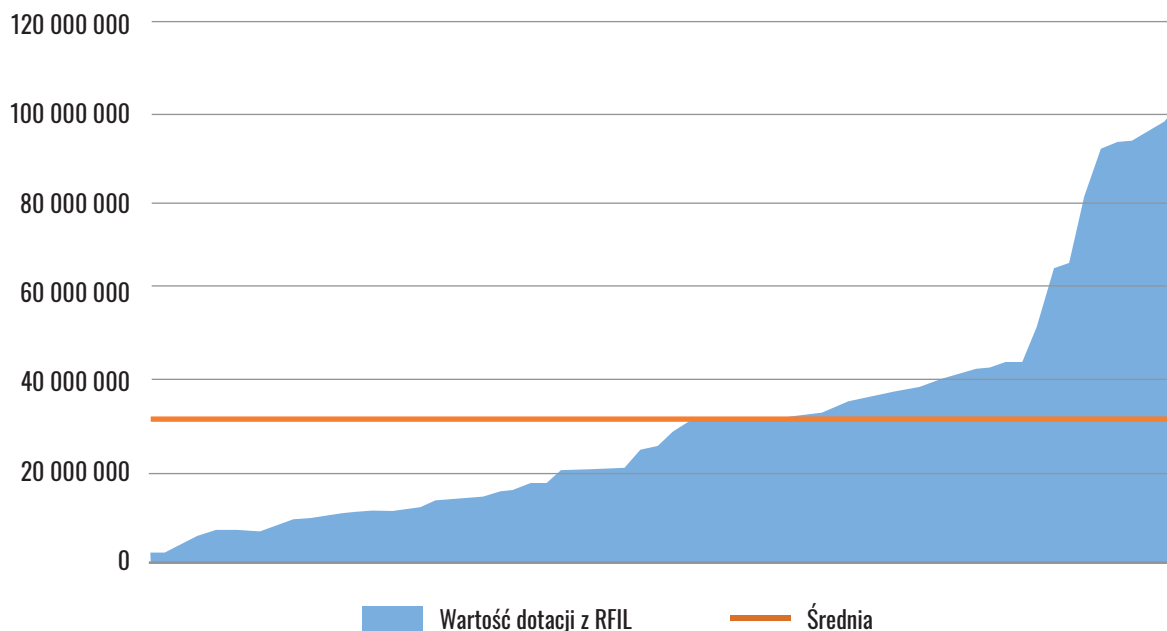
Miasta na prawach powiatu – wg kolorytu politycznego

Rozkład wg wartości dofinansowania

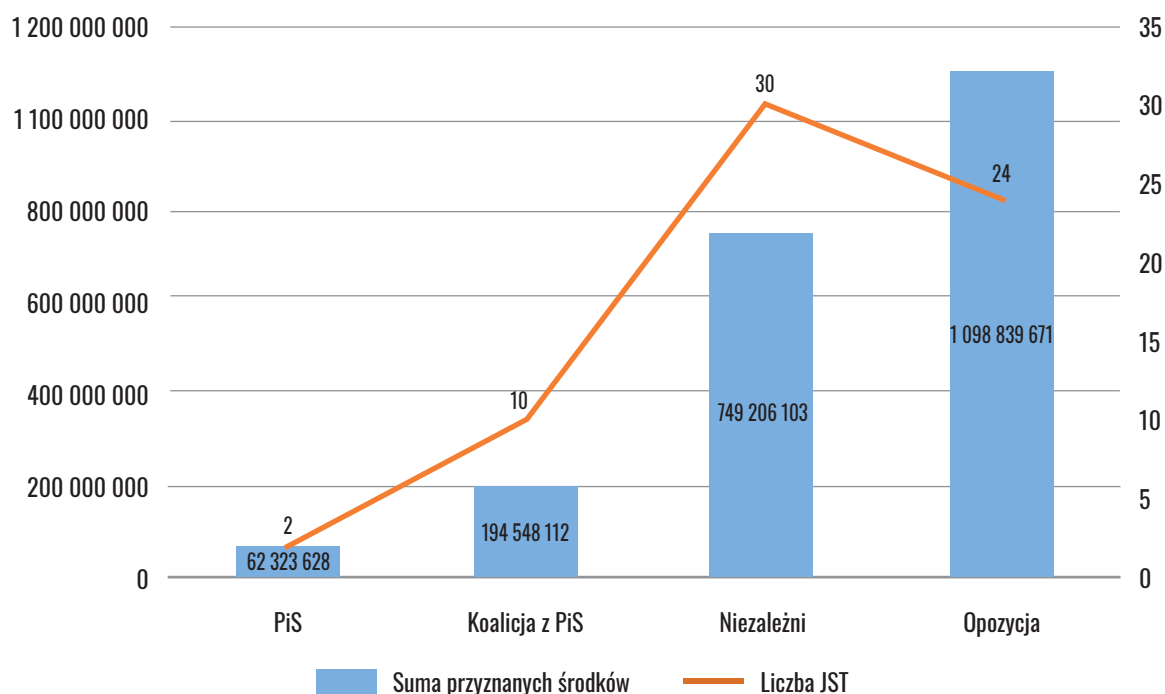
Wysokość otrzymanego wsparcia w miastach na prawach powiatu waha się w przedziale od nieco ponad 2,1 mln zł do ponad 101 mln zł na miasto. Rozstrzał kwotowy widoczny jest na poniżej zamieszczonym wykresie.

Średnie dofinansowanie w miastach na prawach powiatu wynosi 31,89 mln zł.

Wykres 27. Miasta na prawach powiatu. Rozkład kwot przyznanej subwencji ze wszystkich naborów RFIL (w zł)

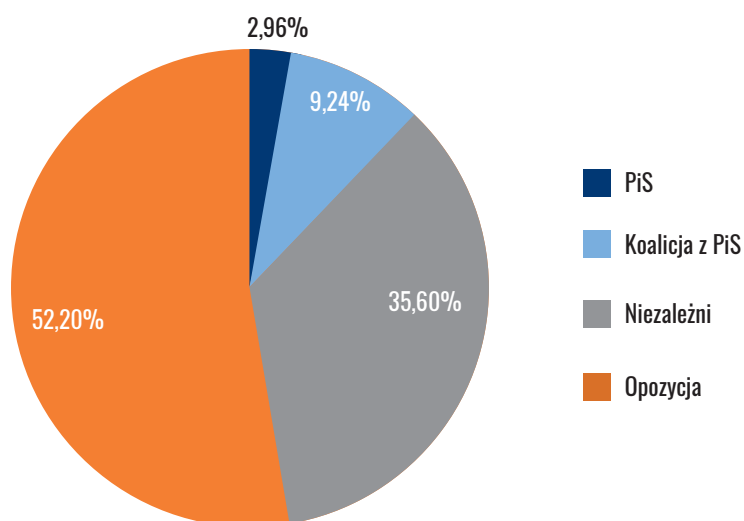
Wykres 28. Miasta na prawach powiatu. Sumaryczna kwota przyznanej subwencji ze wszystkich naborów RFIL (w zł) w zależności od grupy politycznej wraz z liczbą samorządów, które otrzymały dofinansowanie

Z powyższego wykresu wynika, że z kwoty ponad 2,1 mld zł jakie w ramach wszystkich dotychczasowych naborów RFIL przyznane zostały miastom na prawach powiatu: niemal 1,1 mld zł trafiło do miast na prawach powiatu będących w rękach osób z opozycji; niemal 0,75 mld zł do miast na prawach powiatu zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu; prawie 195 mln zł do miast na prawach powiatu, w których zawarta jest koalicja z PiS oraz ponad 62 mln zł do miast na prawach powiatu kierowanych przez osobę z PiS. Obrazując liczbę miast na prawach powiatu, które otrzymały dofinansowanie zauważamy, że najwięcej bo 30 to miasta, w których włodarzem jest osoba niezależna; w 24 przypadkach miastem zarządza osoba związana z opozycją; 10 miast to te, w których zawarta jest koalicja z PiS, a pozostałe 2 to miasta zarządzane przez osoby związane z partią rządzącą.

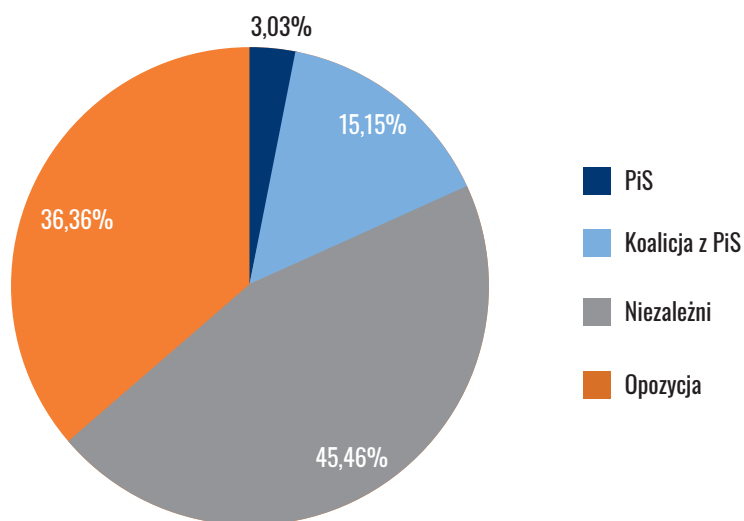
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład w ujęciu procentowym.

Wykres 29. Udział miast na prawach powiatu w sumarycznej kwocie otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Warto porównać wyżej zaprezentowany wykres z innym obrazującym procentowy rozkład grup politycznych we wszystkich miastach na prawach powiatu w Polsce.

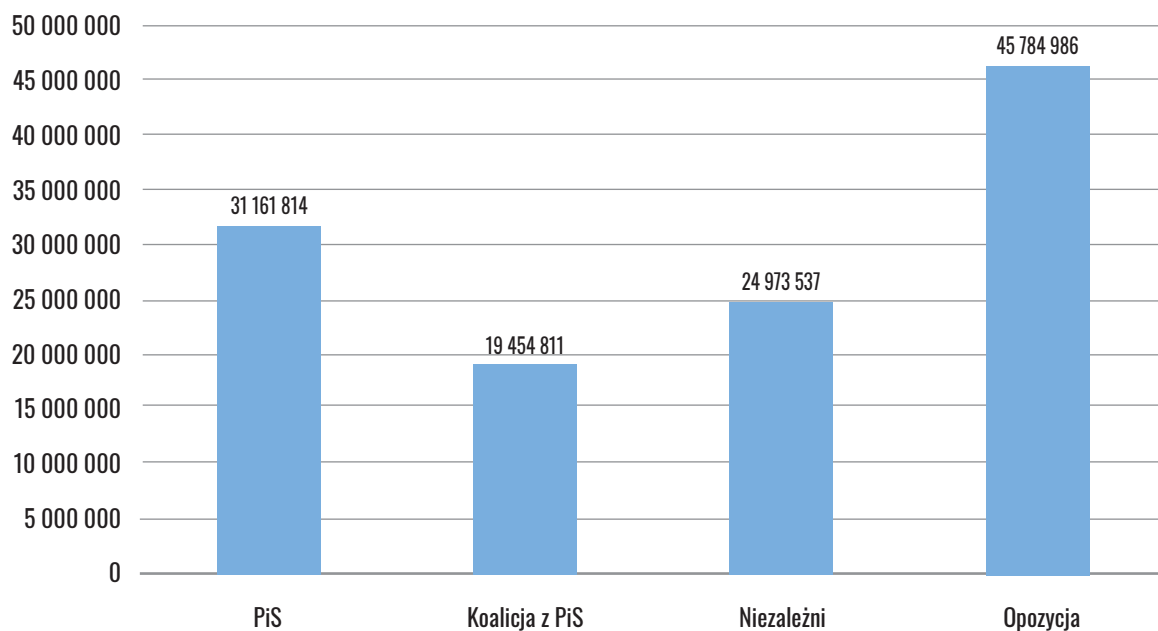
Wykres 30. Rozkład grup politycznych we wszystkich miastach na prawach powiatu w Polsce (w %)

Zestawiając dwa powyżej przedstawione wykresy wyraźnie widać wyższe wsparcie w określonych grupach politycznych.

Jak wcześniej wspomniano średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez miasta na prawach powiatu wynosi niemal 32 mln zł. Odnosząc to do barw politycznych otrzymujemy następujący obraz.

Wykres 31. Miasta na prawach powiatu. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania miast na prawach powiatu związanych z opozycją, a tych które są zarządzane przez osoby z partii rządzącej lub będące w koalicji z PiS. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami wynosi ponad 26 mln zł.

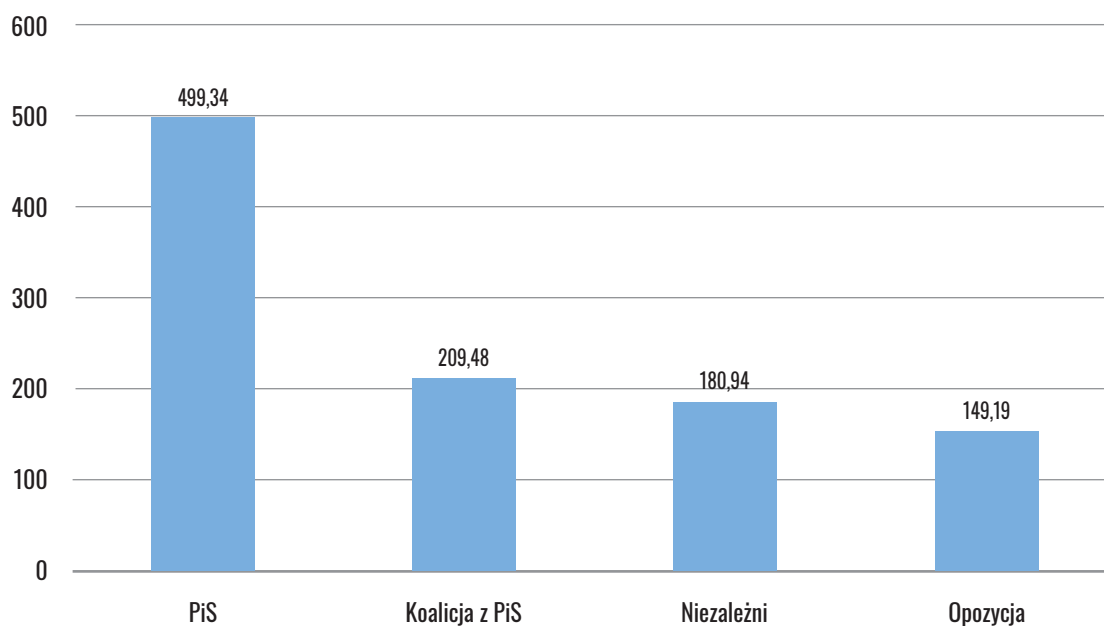
Rozkład w odniesieniu do liczby mieszkańców

Przyjmując jako wskaźnik sumę przyznanych środków dla miasta na prawach powiatu w odniesieniu do liczby mieszkańców zamieszkujących na terenie tego samorządu otrzymujemy następujące wartości:

- Średnia kwota dofinansowania wynosi: 167,59 zł na 1 mieszkańca
- Minimalna kwota to: 35,21 zł na 1 mieszkańca
- Maksymalna kwota to: 634,40 zł na 1 mieszkańca

Z powyższego widać ogromną rozpiętość pomiędzy poszczególnymi miastami na prawach powiatu.

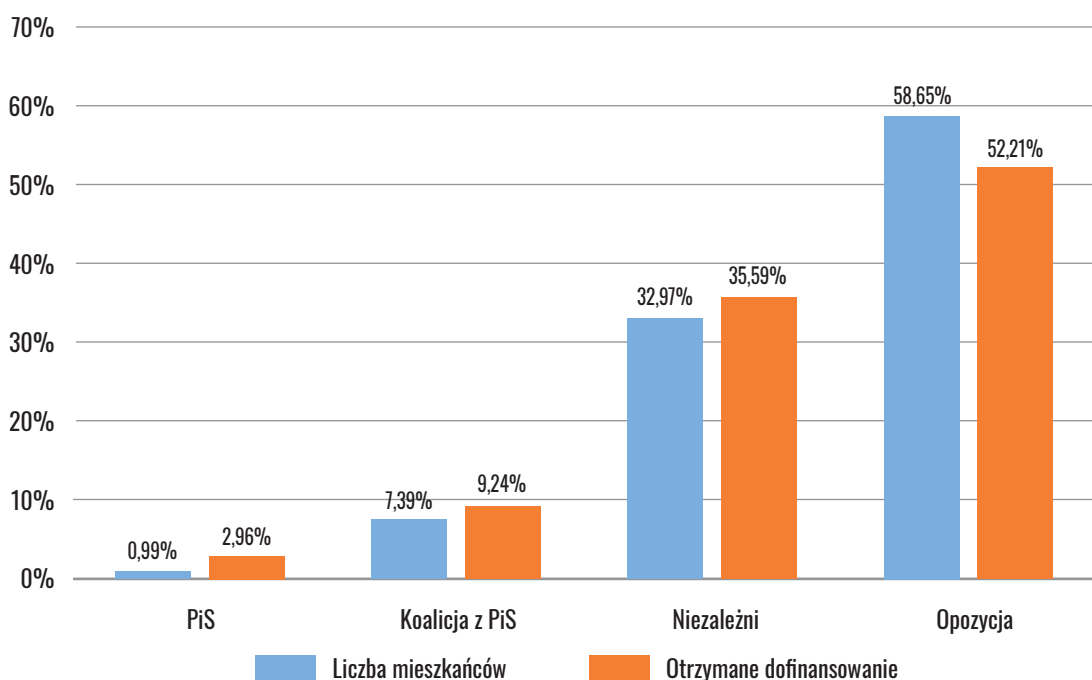
Wykres 32. Miasta na prawach powiatu. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL na 1 mieszkańca w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania na 1 mieszkańca w miastach na prawach powiatu związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby z partii opozycyjnej. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami na 1 mieszkańca wynosi ponad 350 zł.

Zestawiając ze sobą proporcje pomiędzy liczbą ludności zamieszkującą teren zarządzany przez osobę z określonej grupy politycznej do proporcji rozdysponowanych środków finansowych otrzymujemy poniżej przedstawiony obraz.

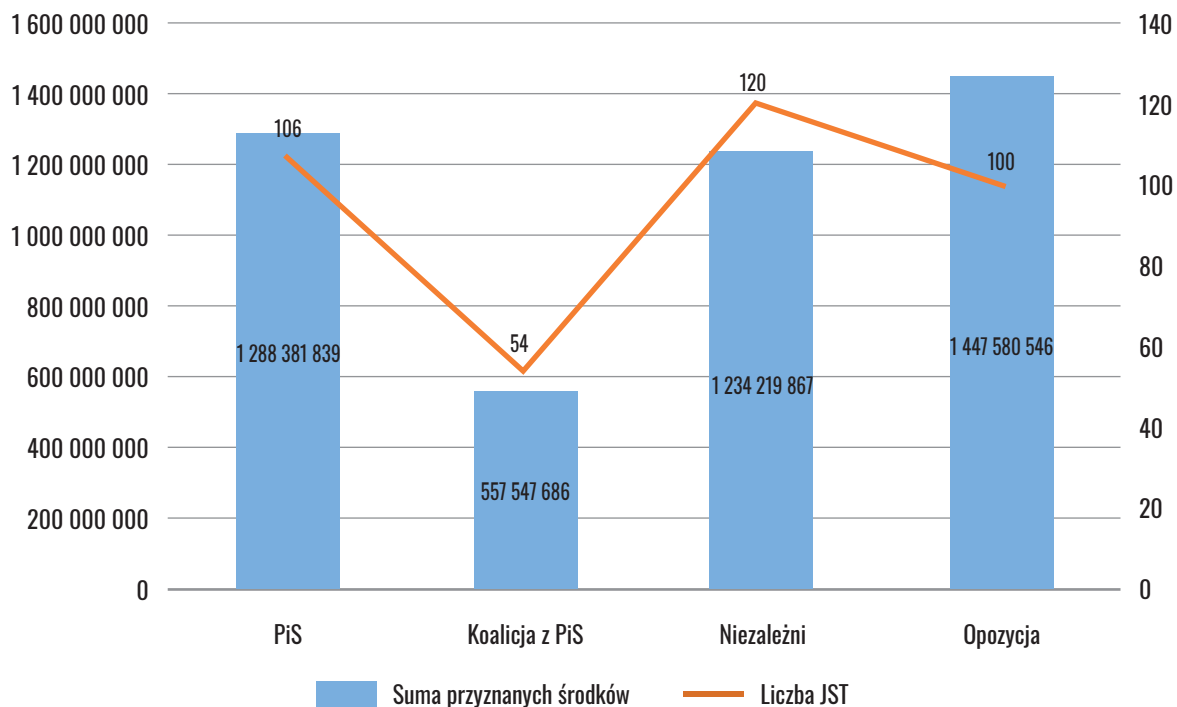
Wykres 33. Miasta na prawach powiatu. Udział w podziale środków (w %)

Powiaty i miasta na prawach powiatu

Rozkład wg grupy politycznej

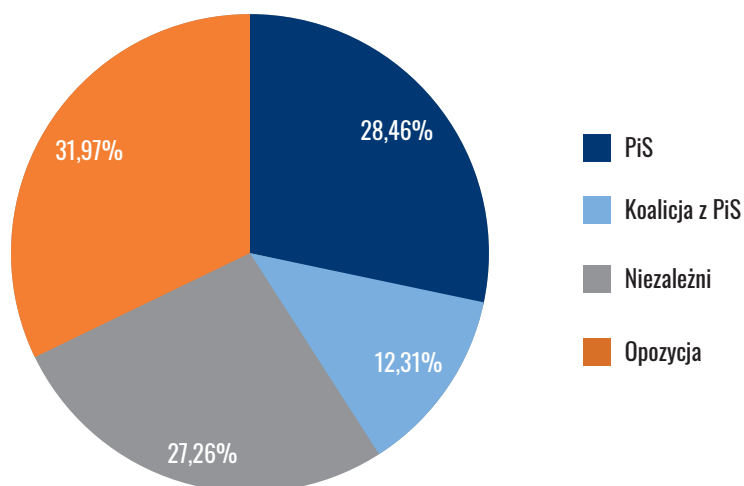
Wykres 34. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Sumaryczna kwota przyznanej subwencji ze wszystkich naborów RFIL (w zł) w zależności od grupy politycznej wraz z liczbą samorządów, które otrzymały dofinansowanie

Z powyższego wykresu wynika, że z kwoty ponad 4,52 mld zł jakie w ramach wszystkich dotychczasowych naborów RFIL przyznane zostały powiatom ziemskim i miastom na prawach powiatu: ponad 1,44 mld zł trafiło do samorządów powiatowych będących w rękach osób z opozycji; niemal 1,3 mld zł otrzymały samorzady powiatowe kierowane przez osobę z partii rządzącej; ponad 1,23 mld zł trafiło do samorządów powiatowych zarządzanych przez osobę z poza partyjnego układu oraz ponad 0,55 mld zł do samorządów powiatowych, w których zawarta jest koalicja z PiS.

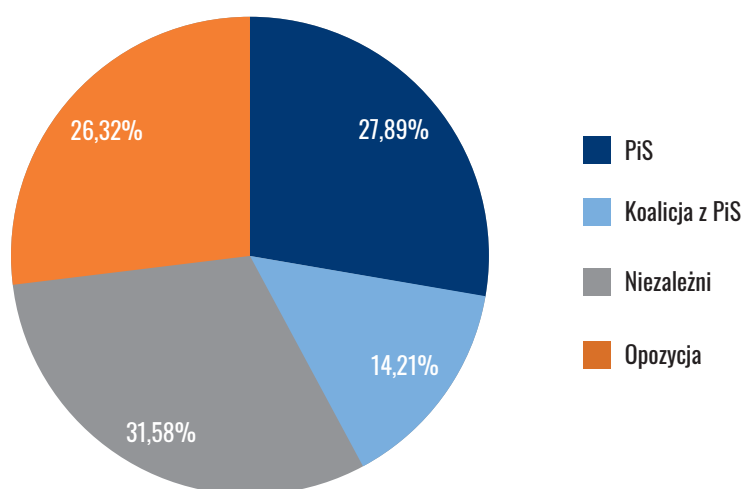
Poniżej zamieszczono wykres, który obrazuje ww. rozkład w ujęciu procentowym.

Wykres 35. Udział powiatów i miast na prawach powiatu w sumarycznej kwocie otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL w zależności od grupy politycznej (w %)

Warto porównać wyżej zaprezentowany wykres z innym obrazującym procentowy rozkład grup politycznych we wszystkich powiatach ziemskich i miastach na prawach powiatu w Polsce.

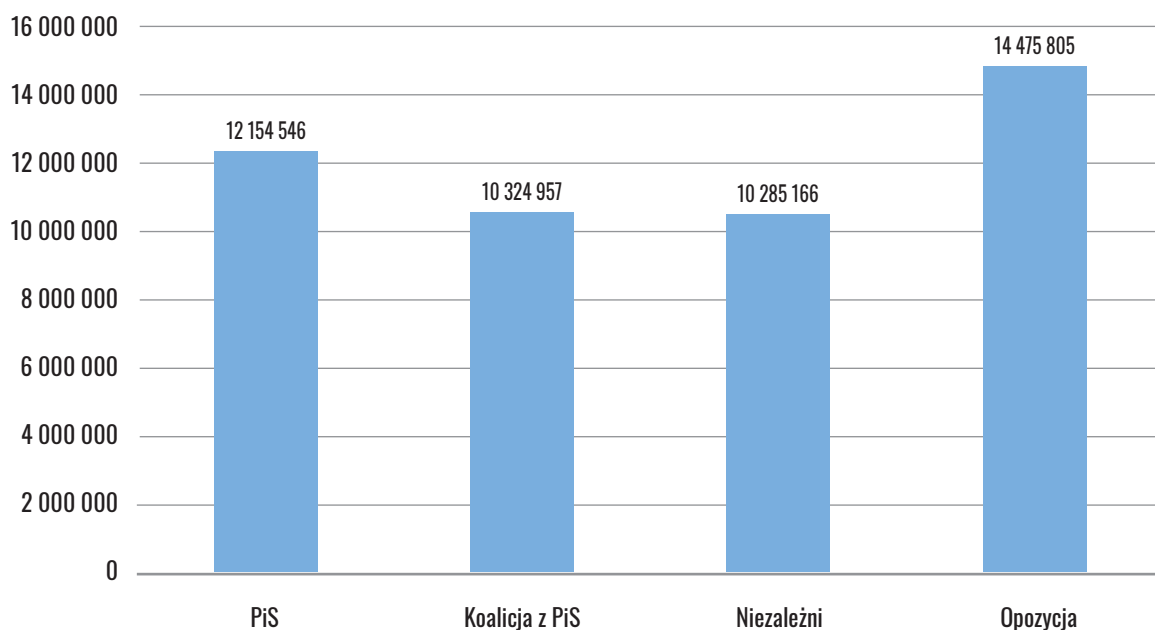
Wykres 36. Rozkład grup politycznych we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu w Polsce (w %)

Zestawiając dwa powyżej przedstawione wykresy można zaobserwować pewne defaworyzowanie określonej grupy politycznej.

Jak wcześniej wspomniano średnia wysokość otrzymanego wsparcia przez powiaty ziemskie i miasta na prawach powiatu to prawie 12 mln zł. Odnosząc to do barw politycznych otrzymujemy następujący obraz.

Wykres 37. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania poszczególnych samorządów powiatowych w odniesieniu do barw politycznych. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami wynosi blisko 4,2 mln zł.

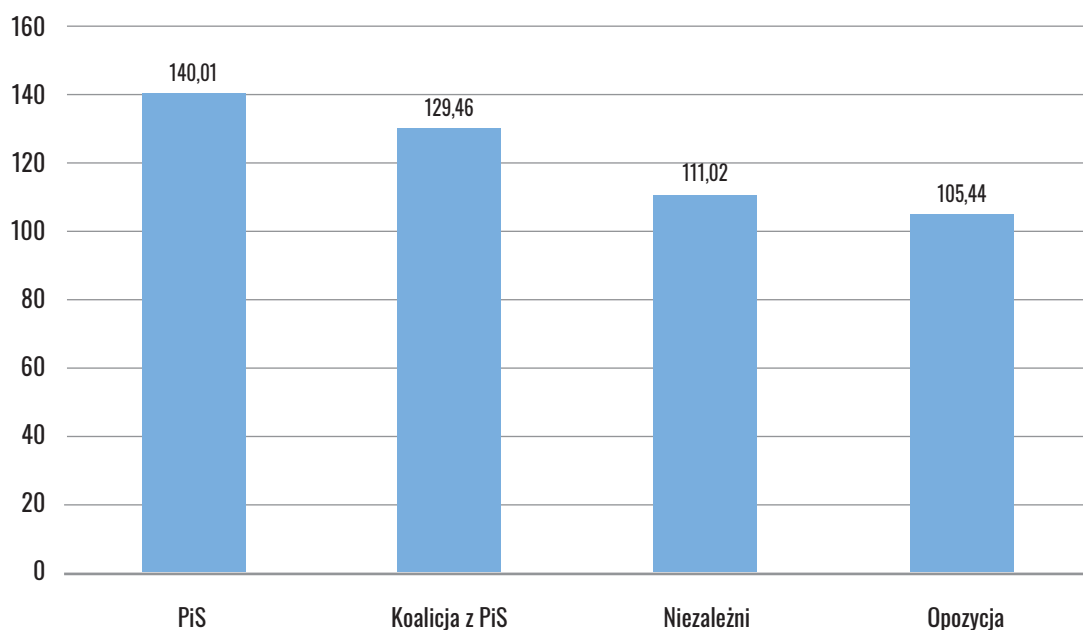
Rozkład w odniesieniu do liczby mieszkańców

Przyjmując jako wskaźnik sumę przyznanych środków dla powiatów i miast na prawach powiatu w odniesieniu do liczby mieszkańców zamieszkujących na terenie tego samorządu otrzymujemy następujące wartości:

- Średnia kwota dofinansowania wynosi: 118,05 zł na 1 mieszkańca
- Minimalna kwota to: 10,54 zł na 1 mieszkańca
- Maksymalna kwota to: 634,30 zł na 1 mieszkańca

Z powyższego widać ogromną rozpiętość pomiędzy poszczególnymi samorządami powiatowymi.

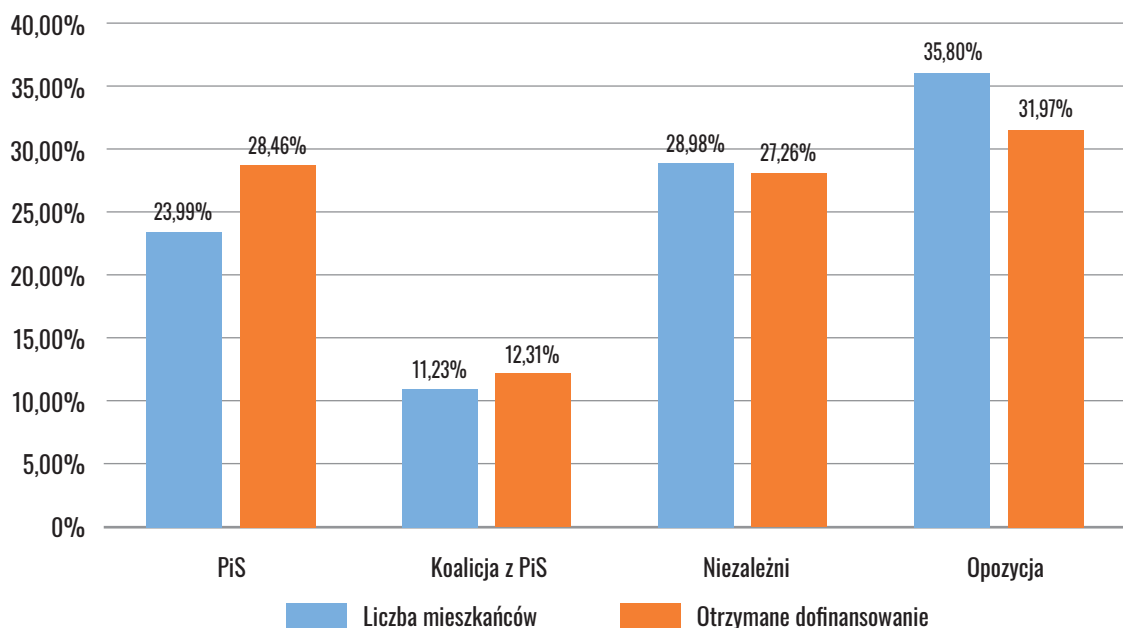
Wykres 38. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Rozkład średniej wysokości otrzymanej subwencji ze wszystkich dotychczasowych naborów do RFIL na 1 mieszkańca w zależności od grupy politycznej (w zł)

Z powyższego wykresu jasno wynika rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania na 1 mieszkańca w powiatach i miastach na prawach powiatu związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby z partii opozycyjnej. Różnica pomiędzy skrajnymi średnimi wartościami na 1 mieszkańca wynosi ponad 34 zł.

Zestawiając ze sobą proporcje pomiędzy liczbą ludności zamieszkującą teren zarządzany przez osobę z określonej grupy politycznej do proporcji rozdysponowanych środków finansowych otrzymujemy poniżej przedstawiony obraz.

Wykres 39. Powiaty i miasta na prawach powiatu. Udział w podziale środków (w %)

Reasumując przeprowadzoną analizę oraz opierając się na głosach w dyskusji zwracających uwagę na konieczność horyzontalnego spojrzenia na podział środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych poniżej zamieszczamy uwagi, które podsumowują wszystkie nabory do ww. programu.

Z zebranych i przedstawionych danych wynika, że do powiatów i miast na prawach powiatu w ramach wszystkich dotychczasowych naborów RFIL trafi nieco ponad 4,52 mld zł, z czego do powiatów ziemskich ponad 2,42 mld zł, a do miast na prawach powiatu ponad 2,1 mld zł.

Biorąc pod uwagę wszystkie nabory do RFIL widzimy, że dotacje otrzymał każdy powiat i każde miasto na prawach powiatu w Polsce.

Analizując aspekt kwoty dofinansowania dla poszczególnych samorządów powiatowych obserwujemy, że średnia wysokość otrzymanego wsparcia wynosi prawie 12 mln zł. W przypadku powiatów ziemskich średnio jest to 7,71 mln zł, a w przypadku miast na prawach powiatu niemal 32 mln zł.

Niestety wysokość otrzymanego wsparcia jest mocno rozstrzelona i tak w przypadku powiatów waha się w przedziale od 500 tys. zł do ponad 42 mln zł na jeden powiat, a w przypadku miast na prawach powiatu w przedziale od nieco ponad 2,1 mln zł do ponad 101 mln zł na jedno miasto.

Kolejna obserwacja prowadzi do wniosku, że w przypadku powiatów ponad 50% środków trafia do powiatów kierowanych przez osobę z partii rządzącej; kolejne niemal 15% do powiatu, w którym zawiązana jest koalicja z PiS. Niezależni otrzymali 20,31% środków finansowych z tego programu, a opozycja 14,1%. Rozbieżność pomiędzy średnią wysokością dofinansowania powiatów ziemskich związanych z partią rządzącą, a tych które są zarządzane przez osoby z opozycji wynosi ponad 7 mln zł.

Zestawiając ze sobą proporcje pomiędzy liczbą ludności zamieszkującą teren danego powiatu ziemskiego zarządzany przez osobę z określonej grupy politycznej do proporcji rozdysponowanych środków finansowych widzimy następującą zależność: dla terenu zamieszkałego przez 35,19%, a w którym grupą zarządzającą jest opcja rządząca przyznano ponad 50% środków; kolejno, w przypadku terenu, na którym istnieje koalicja z PiS (zamieszkałą przez 13,1% mieszkańców) przyznano 14,98% dofinansowania; teren, na którym zarządzają osoby niezależne (zamieszkały przez 27,43% populacji) otrzymał 20,31% dofinansowania, a teren zarządzany przez osoby z opozycji (24,28% populacji) jedynie 14,1% środków finansowych.

Podsumowując dane z miast na prawach powiatu trzeba zwrócić uwagę na nierówny rozkład grup politycznych (tylko 2 miasta na prawach powiatu są zarządzane przez osoby związane z partią rządzącą). W związku z czym procentowy rozkład środków wygląda w ten sposób, że ponad 52% środków trafia do miast na prawach powiatu kierowanych przez osobę z opozycji; kolejne niemal 36% do powiatu, w którym zarządza osoba niezależna; 9,24% otrzymują miasta, w których zawiązana jest koalicja z PiS, a jedynie 2,96% osoby związane z partią rządzącą.

Niemniej jednak zestawiając ze sobą proporcje pomiędzy liczbą ludności zamieszkującą teren danego miasta na prawach powiatu zarządzanego przez osobę z określonej grupy politycznej do proporcji rozdysponowanych środków finansowych widzimy następującą zależność: dla terenu zamieszkałego przez niecały 1% mieszkańców, a w którym grupą zarządzającą jest opcja rządząca przyznano niemal 3% środków; kolejno, w przypadku terenu, na którym istnieje koalicja z PiS (zamieszkały przez 7,39% mieszkańców) przyznano 9,24% dofinansowania; teren, na którym zarządzają osoby niezależne (zamieszkały przez 32,97% populacji)

otrzymał 35,59% dofinansowania, a teren zarządzany przez osoby z opozycji (58,65% populacji) otrzymał 52,2% środków finansowych.

Ogólnie ujmując z zestawienia proporcji pomiędzy liczbą ludności zamieszkującą teren zarządzany przez osobę z określonej grupy politycznej do proporcji rozdysponowanych środków finansowych w powiatach i miastach na prawach powiatu wynika, że w samorządach kierowanych przez osobę z partii rządzącej oraz samorządach będących w koalicji z PiS, procent otrzymanego dofinansowania znacznie przewyższa procentową liczbę mieszkańców.

Podsumowując zaprezentowane w dokumencie analizy należy stwierdzić, że brak jasnego kryterium podziału środków w ramach RFIL powoduje podejrzenia co do partyjnego klucza ich dystrybucji. Dodatkowo ogromna rozpiętość pomiędzy przyznanymi kwotami – nie licząca z obiektywnym czynnikiem, jak np. ilością mieszkańców czy zamożnością społeczności – powoduje wśród samorządów terytorialnych oczywiste poczucie niesprawiedliwości. Dodatkowo widoczne różnice lepszego traktowania osób ze swojego obozu politycznego wzmacnia poczucie krzywdy wśród innych samorządów nie związanych z żadną partią lub będących w opozycji. Sytuacja ta przyczynia się do pogłębiania podziałów z jakimi mamy do czynienia w Polsce. Jest także sprzeczna z podstawami demokratycznego państwa oraz zasadą subsydiarności.

Zdaniem autorów raportu – przy założeniu kontynuowania funkcjonowania Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – powinno się dążyć do stworzenia jasnych i sprawiedliwych kryteriów podziału środków w oparciu o rzetelne wskaźniki m.in. dotyczące liczebności populacji zamieszkujących dany teren, stopnia jego rozwoju, itp.

Spis treści

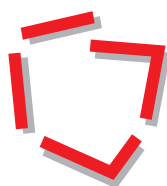
1. Wprowadzenie	2
2. RFIL – nabór grudzień 2020 r.	3
3. RFIL – wszystkie dotychczasowe nabory	16
4. Wnioski	31

Copyright by
Związek Powiatów Polskich

Warto wiedzieć więcej
Analizy samorządowe

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

ISSN 2657-8638

Wydawca:
Związek Powiatów Polskich
Pałac Kultury i Nauki (27 piętro, pokój 2704)
00-901 Warszawa, Plac Defilad 1
www.zpp.pl
tel. +48 22 656 63 34
fax +48 22 656 63 33